

Contribution ID: 194

Tür: Oral Presentation

Yapay Zeka ve Kendilik Bilinci: Kant'ın Apperzeption Kavramı Üzerinden Bir Tartışma

18 Aralık 2024 Çarşamba 16:10 (30 dakika)

Teknolojik gelişmeler ile birlikte yapay zeka (YZ) çalışmalarının hız kazanması, bu sistemlerin bilinç düzeyine ilişkin felsefi soruların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Yapay zekanın kendilik bilinci taşıyıp taşıyamayacağı üzerine tartışmalar, Kant'ın apperzeption (tamalgı) kavramı çerçevesinde ele alındığında karşımıza güçlü bir tartışma alanı açılmaktadır.

Kant'ın apperzeption kavramı, düşünen öznenin kendi düşünme etkinliğinin bilincinde olma yetisine işaret eder. Tüm deneyimlerin transendental yetiler temelinde ortaya çıktığı Kant felsefesinde, bu yetilerin bir arada ve düzenli biçimde çalışabilmesini ve böylece deneyimlerin birliğini sağlayan saf düşünce etkinliği apperzeption'dur. Apperzeption öznenin deneyimlerini bir arada tutarak kendilik bilincini sağlar. Apperzeption kavramı yapay zeka açısından nasıl düşünülebilir?

Yapay zeka, karmaşık veri işleme yeteneklerine ve belirli görevlerde insan performansını aşabilme yeteneğine sahip olsa da bu sistemlerin kendilik bilincine sahip olup olmadığı tartışma konusudur. Kendilik bilinci, yalnızca veri işleme ve karar verme yeteneklerini değil, aynı zamanda öz farkındalık, duygular ve deneyimlerin bütüncül bir şekilde kavranmasını gerektirir. Bu bağlamda, Kant'ın apperzeption kavramı, yapay zekanın bu tür bir bilinç geliştirme yeteneğine sahip olup olamayacağını soruşturmak için önemli bir düşünme alanı sağlar.

Kant felsefesi açısından, yapay zekanın apperzeption fiilini gerçekleştirebilmesi için, kendi düşüncelerinin ve deneyimlerinin bilincinde olması gerekir. Ne var ki, mevcut yapay zeka sistemleri, genellikle programlanmış algoritmalar aracılığıyla veri işleyen ve belirli girdilere belirli çıktılarla yanıtlar veren araçlar olarak gelişmiştir. Başka bir ifadeyle, bu yapay zeka sistemleri, deneyimlerini bilinçli bir şekilde bir arada tutma yeteneğine sahip değildir.

Sonuç olarak, yapay zekanın kendilik bilincine sahip olabilmesi için, yalnızca teknik ilerlemeler değil, aynı zamanda bilinç ve öz farkındalık gibi felsefi kavramların da yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Kant'ın apperzeption kavramı, bu tartışmada yapay zekanın sınırlarını ve gücünü anlamak için önemli bir referans noktasıdır. Bu çalışma, yapay zekanın kendilik bilinci geliştirme potansiyelini ve bunun felsefi sonuçlarını incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Kant, tamalgı, kendilik, bilinç, yapay zeka

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Philosophy / Felsefe

E-mail / E-posta

cagla.ozcan@istanbul.edu.tr

ORCID ID

0000-0003-3910-482X

Institution / Affiliation / Kurum

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: Çağla Özcan (İstanbul Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Çağla Özcan (İstanbul Üniversitesi)

Session Classification: Session 2.6 (Day 1)

Track Classification: Congist'24: Theoretical Foundations